

מישוח מלחמה פרק שמיני סוטה

מד.

עין משפט נר מצוה

כה א מיי פ"ג מהל' אכל
הל"ג סגנ לאון רנה
טו"ע י"ד ס"י שעט סעי'
ה':
כו ב מיי פ"ו מהל'
טומאת מת הליט
וע"ש בכ"מ:
ג מיי פ"ו מהל' מלכס
ד' מיי פ"ו מהל' ס':
ה' מיי פ"ו מהל'
ו' מיי פ"ו מהל'
ז' מיי פ"ו מהל'
ח' מיי פ"ו מהל'
ט' מיי פ"ו מהל'
י' מיי פ"ו מהל'

מס הופס ארבע אמות לטומאה. חכמים גזרו שיהא המת מטומא כל הנכנס בארבע אמותיו כדי שלא ירגילו אכולי טהרות ליקרב לו ויהא סבור שלא האהיל ויש לחוש שמא יפשוט ידו ויהאיל ולא ארבעתיה: **והטא טוהא.** וכן מני טנא דידן במשנה הנשנית ציינו

בצית המדרש בסדר טהרות (ההלכות פט"ו מ"ח): **הלך הקצר.** שלפני המערה כדלמך סדר זנין הקצרות צבצא בתרא (דף ק:) שעושין מערות גדולות של ט שש על שש וחופר צבותליה סביב כוכין ארוכות כמדת המת ומוחצו לתוכן והמערה מקורה בתקרה ויכסוי ועושה גומא רחבה צלל המערה ופומת פי המערה לתוך הגומא צבותל המערה כמין פתח ואתה גומא היא חצר הקצר: **העומד בסוכו טהור.** כל מקום שהוא עומד צה טהור דכיון למערה חלוקה הימנה ומחילותיה ניכרות לא גזרו רבנן במתים שבתוכה שיתפסו ד' אמות סביבותיה לצד המערה דכי גזרו רבנן ארבע אמות צמת המוטל צלור וכוון למעלה אלל גג המערה כדי להרחיק את האדם מלהאהיל על הטומאה אלל כאן יש היכר: והוא שיש צה ארבע אמות. הוא דחשיבא מקום לעצמה אלל פחות מכאן בטולה אלל המערה ולא חשיבא למיהו מקום לעצמה: **וצ"ה אומרים ארבעה טפחים.** הו מקום משו צכל דוכתא: צמה דנרים אומרים.

מאהיל על חלל הפתח: והני מילי כו'. השתא מהדר לפרושי סיעתיה מהכא. מדאצטריך למיתני העומד לתוכו טהור ש"מ הני מילי חצר הקצר דמסיימא מחילתא דמערה לחודיה ודחצר לחודיה ויש היכר צדכר אלל מת צעלמא המוטל צלור מודו צית הלל דתפיס ארבע אמות מדאצטריך למיתני העומד לתוכו טהור דלי צעלמא לא גזרו למא לי לאשמועינן הכא דטור: **ואפי' היא לו שומרת יכס שלל קדשה הוא אלל מכא אחיו צאה לו: לקסה.** מדלל כתיב לקח מיעוטא הוא למעוטי לקיחת איסור: **כדרכה.** דלמך אין עזירה בקידושין עד שיבעול שיצא זרעו או את האשה ליד חילול וממורת ונתינה אין עזירה בקידושין דלל כתיב ציה לא יקח אשה לא יצא' ולא תתחנני' אלל אלמנה כתיב צה לא יקח' וקחה היינו קידושין ואצטריך דרבה דלל תימנא מקידושין עזר ליה איסור: **ונתינה.** מן הגבועים דכתיב צהו ויתנס יהושע לחוטיבי עינים (יהושע ט) והן משצנה אומות: **ועודה צדה לך.** וצדה צדה מלאכתך לך: **גמרא.** לתם סבאל להצין צטעמי המשנה והלכה כדברי מי: **אם הוסיף צו דימוס אחד.** שורה של אצנים או גבוהה או צעוטי תו לא הו על מכונו וקרינא ציה חדש: **שמחשדן אוסו.** שאינו מתקיים: **צצנוע.** צצמיטה: **אין לי אלל חדשה.** בטולה: **אלמנה וגרושה.** מאחר ונשאה זה: **יכול אף צנה צית.** חדש ולא חנוכו יהא כזה שיהא נקי מן הכל: **בתנאי' ויפסו השוטרס.** על דברי כהן: **צקשרי.** כשמתקשרים לעמוד לצופים שלל יפרידוס אידיס: **לפיכך.** שהירא זהו הירא מעצירות מלה התורה צנה ונטע ואירס לחזור צגללן כדי שיתלה צק החזרה ולא יתצייס לומר מעצירות צצידו הוא ירא וחזר: **ר' יוסי אומר כו'.** בגמרא [ע"צ] מפרש צנמי פליג אדרי צוסי הגלילי: **וצקצו של עס.** צסופו של עס שעומדים שלל ימורו אחרונים לאחריס לניס: **מעמידן וקיפין מנפיהס.** צראשס של צד המלחמה מעמידן צני ארס צצורים ממונים לכך שאס יפול אחד מן הנלחמים יעמידוהו ויקיפוהו ויגבירו את אנשי הצבא צצריהס: **[ואחריס].** ונשליס של אחרים מאחריהס: **ושליס של צרול צדיהס.** לשמור שלל יוסו. וכשליס כעין חצין שקומין ווריי"ש: שתחילת

אמת תופס ארבע אמות לטומאה (ו) ותנא תונא חצר הקבר העומד בתוכה טהור והוא שיהו בה ארבע אמות דברי בית שמאי ב"ה אומרים ארבעה טפחים במה דברים אמורים שפתחה מלמעלה אבל פתחה מן הצד דברי הכל ארבע אמות כלפי לייא אדרבה מן הצד מידרדי ונפיק מלמעלה אי אפשר דלא מאהיל אלא במה דברים אמורים שפתחה מן הצד אבל פתחה מלמעלה ארבע אמות והני מילי חצר הקבר דמסיימא מחיצתא אבל מת בעלמא תפיס: **ימי האיש אשר הארש אשה כו':** ת"ר אשר ארס א אחד הארש את הבתולה ואחד המאמר את האלמנה ואחד שומרת יכס ואפילו חמשה אחין וזאת אחת מהם במלחמה כולן חוזרין לא לקח ולא לקחה דפרט לאלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין לימא דלא כרבי יוסי הגלילי דאי רבי יוסי הגלילי הא אמר אהירא ורך הלבב זה המתירא מעבירות שבידו אפילו תימא ר' יוסי הגלילי כדרבה א דאמר רבה הלעולם אינו חייב עד שיבעול מה טעם לא יקח משום לא יחלל משום הכי אינו לוקח עד שיבעול תנו רבנן אשר בנה אשר נמע אשר ארש ולימדה תורה דרך ארץ שיבנה אדם בית ויטע כרם ואח"כ ישא אשה ואף שלמה אמר בחכמתו **הכין בחוץ מלאכתך** ועתדה בשדה לך אחר ובנית ביתך הכן בחוץ מלאכתך זה מקרא ועתדה בשדה לך זה משנה אחר ובנית ביתך זה גמ' ד"א הכן בחוץ מלאכתך זה מקרא ומשנה ועתדה בשדה לך זה גמרא אחר ובנית ביתך אלו מעשים טובים ר' אליעזר בנו של ר"י הגלילי אומר הכן בחוץ מלאכתך זה מקרא ומשנה וגמרא ועתדה בשדה לך אלו מעשים טובים אחר ובנית ביתך דרוש וקבל שכר: **ואלו שאינן חוזרין הבונה בית שער כו':** תנא אם הוסיף בו דימוס אחד חוזר: ר' אליעזר אומר אף הבונה בית לבנים בשרון לא היה חוזר:

תורה אור השלם

1. וני האיש אשר ארש אשה וקחה לא יקחה רחבה וישב לביתו פן יזנת במלחמה ואיש אחר יקחה: דברים כ ז
2. ויקפו השוטרס לדבר אל העם ואמרו מי האיש הירא ורך הלבב לך וישב לביתו ולא יקח את לבב אחיו בלבבו: דברים כ ח
3. הכן בחוץ מלאכתך ועתדה בשדה לך אחר ונתינה ביחיה:
4. כי יקח איש אשה וקחה לא יצא בצבא ולא יעבר עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושפת את אשתו אשר לקח: דברים כו ב
5. ויהי בכלל השוטרס לדבר אל העם ויקרו שרי צבאות בראש העם: דברים כ ט

לעני רש"י

ור"י ויי"ש ויי"ש ויי"ש.

מוסף רש"י

לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו. לחזור על צית וכנס ואשה לכות על החורים צציל עבירות צצידס שלל ימינ שס צציל עבירה והיולה חזר אומר שמא צנה את צית או נטע כרס או ארס אשה (דברים כ ח). מעמידין וקיפין לפניס: **צני ארס עומדין צקלה המעריכה לוקח את הניפלים ולחוס צצדיס שניו אל הנתינה ולא מוסר, שמתלה נפילה יסיס (שס כ ט). לקחה את שוקרי. לקחן רגליו (פדושין יב.)**

תנא מפני שמחשדן אותו פעמים בשבוע: ואלו שאין זזין ממקומן בנה בית חדש וחנכו וכו': תנו רבנן אשה חדשה אין לי אלא אשה חדשה אלמנה וגרושה מנין תלמוד לומר אשה מכל מקום אם כן מה ת"ל אשה חדשה מי שחדשה לו יצא מחזור גרושה שאין חדשה לו ת"ר לא יצא בצבא יכול בצבא הוא דלא יצא אבל יספיק מים ומזון ויתקן הדרכים תלמוד לומר ולא יעבור עליו לכל דבר יכול שאני מרבה אף הבונה בית ולא חנכו נטע כרם ולא חללו ארס אשה ולא לקחה ת"ל עליו עליו אי אתה מעביר אבל אתה מעביר על אחרים ומאחר דכתב לא יעבור לא יצא בצבא למה לי לעבור עליו בשני לאוין: **בתנאי' וייספו השוטרס לדבר אל העם וגו' ר' עקיבא** אומר הירא ורך הלבב כ"מ שמעו שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה ר' יוסי הגלילי אומר הירא ורך הלבב זהו המתירא מן העבירות שבידו לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו שיחזור בגללן רבי יוסי אומר אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לממזר ולנתין הרי הוא הירא ורך הלבב והיה ככלות השוטרס לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם ובעקיבו של עם מעמידין וקיפין לפניסם ואחרים מאחוריהם וכשילין של ברזל בידיהן וכל המבקש לחזור הרשות בידו לקחה את שוקיו שתחילת